

№ 18 (25747)

РÆСТДЗИНАД

Газет цæуын райдыдта 1923 азы 14 мартыйы — газета издается с 14 марта 1923 года

2023 азы 2 феврал — æртхыраены майы 2 бон, цыппæрæм

Аргъ 10 сомы

КАЕСУТ НОМЫРЫ:

- 2 ПРОГРАММАЕ**
Уæлдай стырдæр æргом — хъæутæм
- 3 НАУКÆ**
Зонадон центры журналы радон номыр
- 4 СПОРТИВОН ФИДИУÆГ**
Футбол

Æнæниздзинад

Тагъд æххуысы ног машинæтæ

Цæгат Ирыстоны тагъд æххуысы автопарк æнæхъæнай дæр ивд æрцыд. Нæ республикаейы Сæргълаууæг Сергей МЕНЯЙЛО йæ телеграм-каналы куыд фехъусын кодта, æфтæмай дуууæ азы дæргы нæ республика райста 30 ног машинæйы. Æдæппатæй автопаркы ис 119 машинæйы, уыдонæй 7 — реанимобилтæ. Машинæтæ уæрст цæудзысты нæ республикаейы районтæ æмæ Дзæуджыхъæуыл.

— Ног транспорт, æнæмæнг, хъæугæ уыдис. Нырыкон техникаейæ ифтонгонд тагъд æххуысы машинæтæ хъуамæ алы районы дæр уа. Уæд рынчынтæн медицинæ æххуыс дæр уыдзæн тагъд æмæ ахадгæ. Дохтыртæ та тагъдæр хæццæ кæндзысты рынчынтæм. Ацы ран вазыгджын хъуыддаг у бригадæйы æрбацыды рæстæджы нормативтæ æххæст кæнын, — фыста Сергей Меньяйло.

Нæ республикаейы Сæргълаууæджы ныхæстæм гæсгæ, тагъд æххуысы машинæтæй фæстæмæ ма ноджы дæр æлхæд цæуы санитарон транспорт æмæ ног ифтонгæртæ. 2022 азы амалгонд æрцыд, сæрмагонд ифтонгæртæ 50 иуæджы æмæ 10 иуæджы та медицинæ иуæдзæу ифтонгæртæ. Тагъд æххуысы станцаейы шофьортæн рацарæзтой фæлладуадзæн тæлм, дохтыртæн та бахуыдтой ног дарæс.

Сергей Меньяйло фæнысан кодта ацы азы хæслæвæрдтæ дæр. Уыдон сты: Фыййагдоны пульмонологон центры зæронд бæстыхæйты рацарæзт æмæ ног корпусы арæзтæд, Дзæуджыхъæуы дыккæгæм арæндонны бындурон цалцæг, Беслæны тагъд æххуысы ног станцаейы арæзтæд æмæ Мæздæджы районы хъæу Предгорнæйы амбулатори саразын, Беслæны районы поликлиникаейы рацарæзт.

— Бындурон цалцæг цæудзæн уыцы-иу рæстæг æртæ амбулаторийы: Мæздæджы районы поселок Винограднæ æмæ Притеречный, Горæтгæрон районы Ногыры æмæ Алагыры районы Сырх Ходы, — фæнысан кодта Сергей Меньяйло.

Нæ уацхæссæг

Нымæцтæ

Хуыздæрты ‘хсæн

Федералон проект ”Сыгъдæг дон”-ы бындурыл Цæгат Ирыстон хаст æрцыд нæ бæстæйы 10 хуыздæр регионы хыгъдмæ.

Уый тыххæй фехъусын кодта Уæрæсейы Арæзтады министрæд. Ведомствæйы сæргълаууæг **Ирек Файзуллин** сарæзта кусæг фембæлд нæ республикаейы Хицауады Сæрдары хæдивæг **Икъты Русланбегимæ**. Ныхас цыдис,

” Цæрæнуæттæ æмæ горæтаг алфамбылай”, зæгъгæ, национ проект куыд æххæстгонд цæуы, ууыл. Афтæмæй, Росстаты бæрæггæнæнтæм гæсгæ, 2022 азы аразын райдыдтой 341,78 мин квадратон метры цæрæнуæттæ.

Уымæй уæлдай, федералон проект ”Горæтаг алфамбылайы хæрзадат уавæрты арæзтæд” æххæст кæнгæйæ, Цæгат Ирыстоны ивгъуыд аз хæрзадат уавæртæ сарæзтой 42 æххæстгонд æмæ 74 кæртты фæзты республикаейы районы æмæ Дзæуджыхъæуы.

Нæ уацхæссæг

Хъуыддаджы ныхас

Рухсады къабазы нывыл куыст

Республикаейы स्कولاتæ, рæвдауæндæттæ цалцæгонд куыд цæуынц, ахуырадон кусæндæттæ куыд ифтонг сты, дæсныйад равзарыны фадæттæ рапарахат кæныны, педагогты зониндзинæдтыл бафтауыны — ацы æмæ æндæр фарстатæ рæгъмæ рахаста РЦИ-Аланийы Хицауады Сæрдар ДЗНАЙТЫ Барис йæ сæрмагонд æмбырды.

Йæ ныхасмæ гæсгæ, ахуырады къабазы рæзтæн республикаейы бирæ хъуыддагтæ арæст цæуы, йæ материалон-техникон базæ ифтонгонд, алыхуызон программæты фæрцы кусæндæттæ арæст, цалцæгонд цæуынц. ”Ацы аз дæр бындурон цалцæджы куыстытæ кæндзыстæм. Кусæг программæты руаджы мадзæлттæ хъуамæ афойнадыл скæнæм, уæлдай æргом аздахæм скولاتæ æмæ рæвдауæндæттæ бындурон цалцæгмæ”, — загъта Дзанайты Барис.

Фарон нысантæ кухы куыд бафтыдысты, уыдæтты тыххæй радзырдта ахуырад æмæ наукаейы министр **Алыбегты Эллæ**. ”Нæ размæ сæвæрдтам сывæллæттæн социалкультурон уавæртæ саразыны хæс, сæ рæзтыл куыд фæбæрæг уа, æфтæ. Уæлдай гæнæнтæ сын скæнын, дæсныйад равзарыnmæ сын се ‘ргом аздахын. Ирон æвзаджы рæзмæ стыр æргом здахæм, ахуырдауауы æнæниздзинадæн фадæттæ аразæм, ахуыргæнæндæтты инфраструктурæйы рæзтыл кусæм”, — загъта министр.

Сентябрæй скولاتы хицæн предметтæ арфдæр ахуыр кæныны 115 къласы скуыстой, дæсныйад равзарыны размæ 104 æмæ дæсныйады 11 къласы. Программæ ”РЦИ-Аланийы ахуырады къабазы ментор-тæ” йæ тыхы бацыд, уыр-дæм равзæрстой кусæндæтты хуыздæр разамонджыты. Фарон профессиона-техникон училищæты куыст фæрæвæдз ис, 9 ахуыргæнæндонны фæзынд 11 ног дæсныйады, уыдон Экономикæйæн хъæугæ сты.

Национ чемпионат ”Æрыгон профессиона-налтæ”-йы конкурсмæ 26 хуыздæр регионимæ уыд

Цæгат Ирыстон дæр. Фарон республикæ 10 майданы райста, ”Абилимпикс”-ы та — 2 майданы. Иумæйаг паддзахадон фæлварæн дæттыны рæстæг аип-дзинæдтæ фæкæддæр сты, 328 æрхаудтой 88. Цæмæй фæлварæнты бæрæггæнæнтæ бæрзонд уой, уый тыххæй ахуыргæнджытæ, ома, регионалон эк-перттæ, Хæрзхæддзинады бæрæггæнæнты национ институты курсыты сахуыр кодтой. Тестытæ кæныны федералон центр ахуыргæнджытæн æххуысы про-ект байгом кодта. Уый фæрцы сæ зониндзинæдты бæрц, сæ фадæттæ бæрæггонд цæудзысты.

Иумæйаг паддзахадон фæлварæн дæттыны тыххæй республикаейы байгом кодтой проект ”Онлайн-скыла”, уый фæрцы фæлварæнтæм сывæллæттæ сæхи цæттæ кæныны. Алы-бегты Эллæйы Ныхасмæ гæсгæ, РЦИ-Аланийы Сæргълаууæг **Сергей Меньяйло**ы хъæппæрис хорз сахадыта. Ахуыргæнджытæ 11 предметæй уæ-

(Кæрон 2 фарсыл)

Патриотон хъомылад

Фыдыбæстæйы сæраппонд

Æрæджы Цæгат Ирыстоны райдыдта æфсæддон-патриотон æмæ дзыллон-хъахъхъæнынадон кусты мæйон. Æрвылазон мадзал арæст æрцыд Намысы Мемориалы Фыдыбæстæ хъахъхъæнджыты бон бæрæг кæныны фæдыл.

Никкуы фæрох уыдзысты уыцы карз æмæ тугкæлæн хæсты цаутæ, уыцы азтæ, нæ паддзахады сæраппонд йæ цард чи радта, уыдон. Бирæ адæм фæсæфт уыцы хæсты, æмæ махæн сæ иу-зæрдийон хъæбатырдзинадæн рох кæнæн нæй.

Дзæуджыхъæу 2007 азы 8 октябрæй фæстæмæ нымæд у Хæстон намысы горæтыл, æмæ нæ фæсивæд сæ сæр бæрзæндты хъуамæ хæс-сой, нæ фыдæлтæ нæ рухс фидæнмæ цы стыр æвæ-рæн бахастой, уымæй.

Намысы Мемориалмæ æрбацыдысты Дзæуджы-хъæуы администрацийы, æхсæнадон организацыйы, æфсæддон комиссарад, Ветеранты совет æмæ десантон æфсæдгты минæ-вæрттæ. Æвзонг æфсæд-донтæй дзы архайдта тынг бирæ.

Намысы Мемориалмæ чи æрбацыд, уыдон иу минут æдзæмæй

мæйоны райдайæн, нæ хæс у ахæм мадзæлттæ районы арæхдæр кæнын. Æрæджы ма ахæм мадзал сарæзта Ветеранты совет. Мах иу-мæйагæй хъуамæ бакусæм, цæмæй ма фæрох уа адæ-

тæ, равдыстытæ, конкур-стæ, спортивон ерыстæ, æфсæддон рацыд æмæ зарæджы æркастытæ. Сæ сæйраг нысан у фæсивæды патриотон хъомылад æмæ нæ Фыдыбæстæйы сгуыхт-

Фыдыбæстæйы хæсты азты чи фæмард, уыдон нæмттæ æрымысыны тыххæй æмæ сæвæрдтой дидинджытæ Æнусон арты алыварс.

— Нæ фембæлд абон у дзыллон-хъахъхъæнынадон

мæй, нæ нæ хъæбатыр фæ-сивæд цæуыл тох кодтой, уый, — загъта **Фриаты Хъазыбег**.

Мæйы дæргы республи-каейы скылаты арæст цæудзæн лæгдзинады урок-

дзинадтæ æмæ хъæбатыр-ты нæ рох кæнын, ногæй сæ æрымысын.

ЦЕГÆРАТЫ Эльмирæ
Къам сис-та
ХЪАЙЫРТЫ Дианæ

Нысангонд æрцыдысты

Кадрты ивддзинæдтæ

Цæгат Ирыстоны Хицауады æрцыд кадрты ивддзинæдтæ.

РЦИ Аланийы Хицауады Сæрдар Дзанайты Барис нæ республикаейы экологи æмæ æрдзон фæрæзты министры хæдивæгæй снысан кодта Тетцойты Аланы. Уый фæдыл дыццæджы ны-хас цыдис Хицауады æмбырды. Регионы ин-вестицита æмæ промышленности министры хæдивæг та ссис Наталья Пехтерева.

УЫРЫЙМÆГТЫ Фатимæ

Цæрæнуæттæ

Сидзæртæн — хæдзæрттæ

Цæгат Ирыстоны 25 сидзæр сывæллоны 2023 азы райсдзысты цæрæнуæтты сертификаттæ.

Уый фæдыл Хицауады æмбырды фехъусын кодта фæллой æмæ социалон рæзты министр **Айдарты Алина**. Уыцы нысантæн республикаейы бюджетæй дих-гонд æрцыд 43 милуан сомæ æхца.

Сертификаты æхцайы бæрц та у 1 милуан æмæ 718 мин сомæ. Сертификат бар дæтты цæрæнуат райсынæн иухаттон æхцайы æххуыс республикаейы бюджетæй. Йæ райсыны бар та лæвæрд цæуы, сидзæр сывæллæтты къордмæ чи хауы, уыцы граждæнтæн 23 азæй уæлæмæм.

Нæ уацхæссæг

Аудынад

Æвæрæз бинонтæн

Иутгонд гуманитарон центры кусджытæ хойраджы про-дуктæ æмæ уæлæдарæсы æххуыстæ бакодтой Запо-рожьейы æвæрæз бинонтæн. Гуманитарон ”чыргæды” уыдис 10 килограммы продуктæ: къурупатæ, зети, консервтæ, сækæр, сгущенкæ, ссад æмæ сывæллæттæн адджинагтæ.

— Кæдмæ хъæуа, уæдмæ сын æххуыс кæндзыстæм. Нæ зæрдæ дарæм æмæ тагъд рæстæджы ацы ран цард фæстæмæ сног уыдзæн, адæм та хуызæнæн уавæрты кусдысты æмæ цæрдзысты. Паддзахад сын цы ‘ххуыстæ кæны, уыдонæй пайда кæндзысты, — загъта уæлдæр амынд центры хицау **Андияты Сослан**.

Материалон-техникон æххуысы центр ис Запорожьейы облæсты æмæ арæст æрцыд РЦИ-Аланийы Сæргълаууæг **Сергей Меньяйло**ы хъæппæрисæй. Центры архайд та æх-хæст кæнынц батальонтæ ”Алани”, ”Шторм Осетия”-йы æмæ нæ республикаейы иннæ æфсæддонтæ.

Нæ уацхæссæг

Дзырды фарн

Дæхæдæг кæй нæ
бакусай, уый хæрын
æфсæрмы кæн.

ТÆДИАТЫ Секъа

Боныхъæд

Республикаейы гидрометцентр куыд хъусын кæны, æфтæмæй абон, 2 февралы, ранæй-рæтты уардзæн. Уæлдæфы температурæ республикаейы — 0-5 градусы хъарм, Дзæуджыхъæуы — 0-2 градусы хъарм.

Боны дæргъ — 10,00

Хурыскаст — 07,14
Хурныгуылд — 17,14

Валютæйы аргъ

Доллар — 70,15
Евро — 76,33

12+

Хъæппæрис

Информацион технологитæ

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæг Сергей МЕНЯЙЛОЙÆН куыст фембæлд уыд "Нымæцон Алани"-йы разамонæг НАРТЫХЪТЫ Алыксандримæ. Дыууæрдгæй рæгъмæ рахастой республикаейы информацион хъæу саразыны генæнтæ. Хъæппæрис баст у Цæгат Ирыстоны информацион технологиты рæзтимæ, къабазы специалисттæн æххуысимæ.

Нартыхты Алыксандр у егъау проекты автор, уый сæрмагонд проект аразыны нысантыл бæстон радзырдта. Хи фæрæзтæ дзы бавæрынмæ чи хъавы, уыдон дæр рæвдз сты. Куыстуат "Нымæцон Алани"-йы разамонæг куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй хъæугæ гæххæттытæ сцæттæ кæныныл кусынц, уый фæстæс сæ рахæсдзысты республикон инвестицион советмæ. Уый хатдзæгтæм гæсгæ бавналдзысты проект царды уадзынмæ.

"Уыдзæн дзы алыхуызон социалон объекттæ, зæгъæм, иумæйагхуырадон скъола, рæвдауæндон, спортивон комплекстæ. Нæ зæрды ис информация технологиты специалистты ардæм æрхонин. Уыдон æрмæст программисттæ, алхуызон хуызтæ, æфтауæнтæ чи хъуыды кæны, ахæмтæ не сты. Фæлæ скъолаты ахуыр-гæнджытæ, университетты

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ

Программæ

Уæлдай стырдæр æргом — хъæутæм

Ацы аз Цæгат Ирыстоны магуырдынады ныхмæ архайды мадзæлтæн уагъд æрцаудзæн 262 милуан сомæй фылдæр.

Республикаейы фæллой æмæ социалон рæзты министр **Аидарты Алине** нæ уацхæссæгæн куыд радзырдта, афтæмæй, уыцы фæрæзтæй æлппæты фыццаг феххуыс кæндзысты æгуыст адæмæн куыст сарынæн, хи æххуысадон хæдзарæдтæн, исты ног пайдайаг куыстад чи байгом кодта, стай царды зын уавæры чи бахаудта, уыдонæн. Ацы проекты фæлгæты нысангонд цæуы æдæппæт 1243 социалон контрактты бафыссын республикаейы æлппæт районты.

Цæгат Ирыстоны кæд а фæстæг асты дæргыты куыстадон архайды æфтиæгтæ дзæвгар сырæздысты, уæддæр ма йæ цæрджытæй 100 мины бæрцæн сæ царды уавæртæ æмæ фадæттæ сты хуыздæрхъуаг. Уый у, нæ республикаейы чи цæры, уыцы адæмы æвдæм хай.

Уæлдай тындгæр æххуыс-хъуаг сты бирæсывæллонджын бинтæн.

Программæ "Тох магуырдынадимæ", æнæмæнг, фæбæзздзæн æхфыццаг феххуыс кæндзысты æгуыст адæмæн куыст сарынæн, хи æххуысадон хæдзарæдтæн, исты ног пайдайаг куыстад чи байгом кодта, стай царды зын уавæры чи бахаудта, уыдонæн. Ацы проекты фæлгæты нысангонд цæуы æдæппæт 1243 социалон контрактты бафыссын республикаейы æлппæт районты.

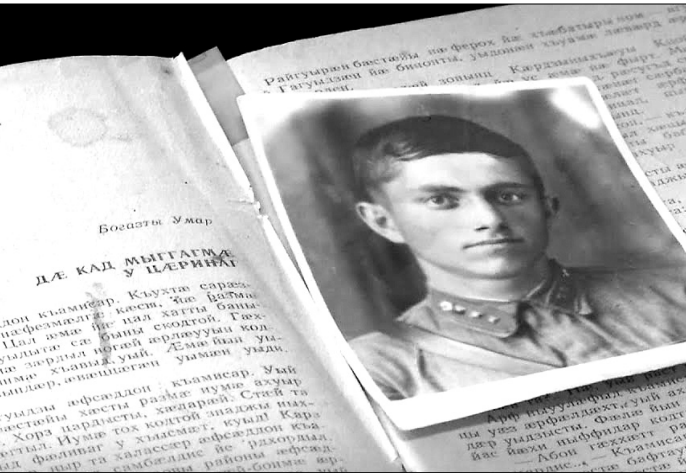
хуысхъуаг цæрджыты нымæц 2030 азмæ дыууæ хатты фæхæддæр кæнынæн. Уæлдай стырдæр æргом здæхт цæудзæн республикаейы хъæутæм. Магуырдынадимæ тохы программæ Цæгат Ирыстоны йæ архайд райдыдта 2019 азы Рахизфарсы районы хъæу Раздзогæй.

Нæ уацхæссæг

Азæлд

Хæстон цингæн ссаратой

Регионты 7-æм иумæйаг агурæг экспедици "Кавказыл хæст"-ы уæнтæ Краснодары крайы Крымскы районы Кеслеровой хъæумæ 'ввахс ран ссардтой капитан Клоиты Гагудзы стæгдар.

1943 азы апрелæй июлы онг амынд ран цыдысты тугкалаен хæстытæ. Фыдыбæстæйы Стыр хæст куы райдыдта, уæд 22-аздзыд Гагудзмæ уыд хæстмæ ма ацæуыны бар, æфсæддон службæ кæнынмæ йæм не сидтысты, фæлæ æхсæзмæйдыдфырты æмæ усы хæдзары ныууадзгæйæ, Кцойы-фырт фронтмæ барвæндонæй ацыд. 1943 азы 1 майы Кцойты Гагудзы ссорæхджын кодтой "Æхсары тыххæй" майданæй.

Мыггадты фыст "Кцоев" кæуыл уыд, æфсæддонты ард стджыты æмæ

Нæ уацхæссæг

Æхсæнад

Лыггæнинаг хъуыддæгтæ æмæ сæ æххæст кæныны мадзæлттæ

Хицауады законæвæрынадон органы разамонæг ТУСКЪАТЫ Таймураз æркаст нæ республикаейы граждæнты фарстытæм, парти "Иугонд Уæрæсейы" Сæргълæууæг Дмитрий МЕДВЕДЕВЫ регионалон-æхсæнадон исæн уаты.

Тускыайы-фыртмæ сæ тыхст фарстатимæ, социалон æххуыс дзы ракурнымæ æрбачыдысты канд горæтæгтæ нæ, фæлæ нæ республикаейы фæсвæд хъæу-æмæ æртæ сывæллонмæ цæры кæйдæр фатеры æмæ йын фиды мæй 15 мин сомы æхцæ. Сывæллæттæй иу у, иудаджытæдæр кæсын кæмæ хъæуы, санаторон-ку-

æмæ æртæ сывæллонмæ цæры кæйдæр фатеры æмæ йын фиды мæй 15 мин сомы æхцæ. Сывæллæттæй иу у, иудаджытæдæр кæсын кæмæ хъæуы, санаторон-ку-

тæй дæр цæрджытæ, йæ царды уавæртæ уæвзау кæмæн сты æмæ сæ йæхи бонæй алыг кæнын кæмæн нæу, ахæм айдæймæгтæ. Дзæуджыхъæуы цæрæг, сылгоймаг йæ сæры хицау

рортон дзæбæхкæнынады мадзæлттæ кæй хъæуынц, ахæм рынчын, фыццаг кыорды инвалид. Бинонтæ исынц паддзахадон льготæтæ, фæлæ сæ фадæттæ сты, фæцæрынæн æлпын-

къаддæр мæйы бæрцы æфтиæгтæ.

Ахæм уавæры бахауд иннæ сылгоймаг дæр йæ цыппар сывæллонмæ. Уыдонæй иу у инвалид æмæ йын медицинон лæггæдтæ райсынæн æхцайы фæрæзтæ фæг нæй.

Тускыаты Таймуразмæ æххуысы фæдыл æрбачыд Мызуры цæрæг, æртæ сывæллонны фыд, фарон, сен-

лæвæрдта, уæлæмхасæн медицинон лæггæдты фæдыл æмæ райста æппæрцæг дзуапп, æфсæддон службæйæ йæ кæй суæгъд кодтой, уый тыххæй. Парламенты Сæрдар бæхæс кодта, социалон политикæ æмæ æнæнидзинад хъæхъæныны парламентон комитетæн ацы фарста раварын, нæлгоймаджы уавæрмæ æркасын æмæ йын алы генæнтæй баххуыс кæнын.

Парламенты Сæрдармæ нæ республикаейы граждæнты лыггæнинаг фарстæ алыхуызон уыдысты. Иутæ сæххæст кæнынæн уыцы бон Тускыайы-фырт консультацитæ æмæ амынд-дзинæдтæ радта, иннæтæн та хъæуы рæстæг сæ раварынæн æмæ алыг кæнынæн. Уый алы айдæймагæ дæр лæмбынæг байхъуыста æмæ сын зæрдæ бавæрдта, сæ сæххæст кæнынмæ сын йæ цæст кæй дардзæн, уымæй.

Нæ республикаейы граждæнтимæ ныхас кæныны мадзæлттæ ирдæй зынынц дарддæр депутатон корпусы законæвæрынадон архайды. Каст æмæ ист цæуынц, адæмы интересæ хъуыдыгæнгæйæ, фæтыхджындæр кæнын æмæ ма бакусын кæуыл хъæуы, ахæм социалон уагæвæрдты законтны проекттæ, — фæнысан кодта Тускыаты Таймураз.

Нæ уацхæссæг

Хатдзæгтæ

Медицинон æххуысы рæзм

Ивгъуыд, 2022 азы, Цæгат Ирыстон царды æххæст кодта "Енæнидзинад хъæхъæнынад", "Демографи"-йы цалдæр национ проекты, ведомствæйы нысанмæ арæст программæтæ. Уыдонны руаджы хъуамæ амæллыны цаутæ фæхæддæр уыдæнкой, фæцæрынæ амгъуыдыл бафтыдаид, адæм медицинон æххуысы хæрхъæддзинадæй райыæ базадаиккой.

Уыдæтты тыххæй РЦИ-Аланийы Хицауады Сæрдар **Дзанайты Барис**æн феххуыс кодта æнæнидзинад хъæхъæнынады министр **Тебиаты Сослан**. Æмбырд баст уыд ведомствæйы рæзты фарстатимæ. Медицинон æххуыс цæмæй адæммæ хæццæ кæна, уый тыххæй министрæд куысæндæтты инфраструктурæйы рæзтыл архайдта, йæ материалон-техникон авналæнтæ йын парахат кодта.

Фыццаградон медицинон æххуыс райсыны тыххæй регионалон программæйы фæлгæты Къостайы æмæ Хуымæллæджы хъæуты скуыстой дохтырты амбулаторитæ, Алагыры районы та Цæлыччы поселочы бындуронæй сцалцæг кодтой фелсырон-акушерон пункт. Тагъд Мæздæджы районы станицæ Луковскаяйы рынчынтæн медицинон æххуыс кæндзысты, байгом уыдзæн дохтырты амбулатори, Кировы районы рынчындоны та байгом уыдзæн поликлиникон хайд.

Рацарæзты фæстæс куыста Горæтгæрон районы рынчындоны поликлиникæ. Уыцы хуыддæгтæ банысты Цыгарт Кавказы федералон уыдзæй рæзты паддзахадон программæйы фæрцы. Техникон ифтонгады тыххæй дзургæйæ, министр куыд бафиппайда, афтæмæй фарон республикæмæ 56 иуæджы æрбарыстой сæрмагонд аппараттæ, 10 та — "уæвзау" медицинон ифтонгæртæтæ.

Рынчынты цæмæй медицинон куысæндæттæм хæццæ кæной, уырдыгæй та — хæдзæрттæм, уый тыххæй

вæллæтты низтæ дзæбæх кæнынмæ. Регионалон программæйы фæрцы сæ бон бæдис ноггъурдыты низтæ сбæрæг, гуырдызæй рахæсгæ дзы кæцытæ сты, уыдон сбæлвырд кæнын. Ахæм низтæ ма 'руадзыны тыххæй арыны размæ гуырдыз рæзты хъæндзинæдтæ райртасыны мадзæлттæ кодтой. Æнхæлцау сылгоймагты 99,7 процентыл аххæссыдысты.

Министр ма рæгъмæ рахаста, æнæнидзинад

Тебиаты Сослан куыд бацамыдта, афтæмæй фыццаградон медицинон æххуыс скæныны тыххæй дохтыртæ фæдтой 23 мин айдæймаджы, спайда кодтой 10 цæугæ медицинон комплексы. Уыдонæй 4 сты флюорографтæ, 5 маммографтæ, 1 та — цæугæ фелсырон-акушерон пункт. Адих сæ кодтой Мæздæджы, Æрыдоны, Æрæфы, Горæтгæрон, Рахизфарсы районты æмæ Дзæуджыхъæуы 'хсæн.

Зæрдæйы-дадзинты низтæ дзæбæх кæныны регионалон программæйы архагæйæ, дзæбæхгæнæн хостæй сифтонг кодтой 3 мин рынчынæй фылдæр. Уæлдай æргом аздæхтой сы-

хъæхъæнынады къабазæн хорз цæттæгонд специалисттæ цæттæ кæныны фарста. Регионалон программæйы фæрцы фарон ординатурæйы нысанмæ арæст ахуыр райстой 77 ординаторы. Пайда кæнынц "Хъæуккаг дохтыр" æмæ "Хъæуккаг фелсыр"-ы программæтæй, 22 дохтыр æмæ 2 медицинон кусæгимæ бадзырдтæ бафыстой.

Дзанайты Барис куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй республикаейы Сæргълæууæг **Сергей Меньяло** стыр æргом здахы къабазы рæзмæ, хъуамæ адæм исой хæрхъæд медицинон æххуыс. "Национ проектты, регионалон программæты фæрцы фарон медицинон

наёйы размæцыдыл хъæдзæстæм", — загъта Хицауады Сæрдар.

Ведомствæйы разамонæг Тебиаты Сослан куыд фæбæрæг кодта, афтæмæй хъуамæ 2023 азы медицинон къабаз рацаразой. "Демографи" æмæ "Енæнидзинад хъæхъæнынад"-ы программæты, регионалон проектты дардæр архайдзысты. Уыдæтты фæрцы адæммæ медицинон æххуыс хæццæ кæндзæн. Хицауады Сæрдар фæбæдзæхста нысантæм кæрц-хъуы уæвын.

Уый тыххæй феххуыс кодта РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ.

Нысантæ

Фæндаг хъæуы бахъахъхъæнын

"Кавказ-Хурыхъæу-Мæлгъæвæг-Мæздæг"-ы фæндаг сарæзтой хъæды егъау фæзуатты, ныллаг Сунжæйаг æфцæджы сæрты. Фæндаджы бынмæ зæхх эмæлгæ кæй кæны, уый тыххæй хъуамæ дарддæр фидаргæнæн куыстытæ скæной. Трассæ сфидар кæнынмæ бавналдзысты ацы азы кæрон.

Транспорт æмæ фæндагон инфраструктурæйы комитет куыд феххуыс кодта, афтæмæй трассæ фыццаг аз куыд бакуыста, уымæ гæсгæ хъуамæ аразджытæ æмæ проектты хицæуттæ фæндаг лæсæнтæй бахизыны тыххæй æрхъуыды кæной ног мадзæлттæ. Зæхх хъуамæ уымæлæй хызт уа, ёндæр æрдзон фæзындтытæй йæ хъæуы хъахъхъæнын.

Автофæндаг "Кавказ-Хурыхъæу-Мæлгъæвæг-Мæздæг"-ы рацарæзты куыстытæ райдыдтой 2019 азы, уæд бавналдтой куыстыты фыццаг радмæ. Хъуамæ Мæздæджы районæй Дзæуджыхъæумæ фæндаг фæзындаид. Уæрæсейы паддзахадон экспертизæ сфидар кодта проект, уымæ гæсгæ, хъуамæ фæндаджы 57 километры рацарæзтаиккой

Ныртæккæ уал трассæ бæрæг кæнынмæ бавналдзысты специалисттæ Краснодарæй, ахæм техникон хæс сын сæ размæ сæвæрдта. Транспорты æмæ фæндагон инфраструктурæйы комитет. Хъуамæ лæмæгъ бынæттæ сбæрæг кæной, трассæйы æмæ хæххон фæхстæ куыд сфидаргæнгæ сты, уыдæттæ бацамоной. Уымæй уæлдай, бацæттæ кæндзысты фæндагæн уромæн уæлæмхасæн быцæутæ, трассæйы хицæн хæйттыл электрон рухсы фæрæзтæ сæвæрдзысты.

Æдæппæтгæй йын æхцæ цас бæхæуыдзæн, уый сбæрæг уыдзæн, куыддæр специалисттæ тæссаг бынæттæ сбæлвырд, сæ аиуварс кæныны гæххæттытæ бацæттæ кæной, афтæ. Фæндаг чи арæзта, уыцы организаци та хъуамæ фæндаджы аипджын бынæттæ цалцæг кæна авд азы дæргы.

æртæ техникон къорды онг. Хъæдджын бынæтты аразджытæ лæсæнтæй бахизыны тыххæй сарæзтой кæнытæ дзы фæзынд, донаудзæнтæ æмæ дзы ёндæр ифтонгады мадзæлттæ скодтой.

Фæндагон комитеты куыд загъынц, афтæмæй аразджыты размæ æвæрд уыд, фыццаг рады уал комкоммæ Мæздæгæй Дзæуджыхъæумæ фæндаг саразыны хæс. Уымæ — Цæгат Ирыстоны фæзуатыл. Цыдариддæр проект амыдта, уыдон сарæзтой, ныр та хъуамæ фæндагæй пайда кæныны æлпынæдзæ куыстытæ кæной. Ома, фæндаг цалцæг, йæ хицæн хæйттæ йын фидар кæнын, стандарттæм гæсгæ æвдæдзинадæн уавæртæ аразын.

ДУЛАТЫ Кæлимæт

Бынæттон хиуынаффæйад

Ныхас — мастер-пъланыл

Дзæуджыхъæуы цæрæг адæмы хонынц горæты райрæзты мастер-пъланыл æрныхас кæнынмæ.

Дзæуджыхъæуы администрацийы пресс-службæ куыд феххуыс кодта, афтæмæй горæты райрæзты мастер-пълан бацæттæ кæныны фæткæмæ гæсгæ, цыппæрæмы фысымуат Doubletree by Hilton-ы ацæудзæн стратегцион сесси. Амынд бон акционерон æхсæнæд "ДОМ.РФ"-йы эксперттæ фембæлдзысты горæтæгтимæ æмæ профессионал æхсæнæдты минавæрттимæ.

Хæстæгдæр азтæн Цæгат Ирыстоны сæйраг горæты райрæзты ахсджиагдæр къæбæзтæ чи сбæлвырд кæндзыстæ, æмбырды архайджытæ ахæм сæйраг гæххæттыл æрныхас кæндзысты. Горæтæгтæй алкæмæ дæр уыдзæн хи хъуыды æмæ филиппинæгтæ феххуыс кæнынны бар.

Æмбырд райдайdzæн 16 сахатыл.

ДАТИТЫ Ольгæ

Транспорт

Фиддзысты картæйæ

1 февралæй фæстæмæ Дзæуджыхъæуæй Алагирмæ райдайдысты цæуын цыппæрдæс дзыхынног автобусы.

Аппаратон æмбырды Хицауады Сæрдары хæдивæг **Æгуызарты Мурат** куыд радзырдта, афтæмæй автобустæ алцæмæйдæр сты ифтонг, бæлццæттæн сæ бон уыдзæн, фæндаггаг куыд æрмæджы æхцайæ, афтæ картæйæ дæр бафидын. Куыдфæстæмæ та фæндаджы хæрдзтæ бæлццæттæ фиддзысты æрмæстдæр картæйы фæрцы. Мурат ма куыд загъта,

афтæмæй Дзæуджыхъæуæй Бесланмæ дæр нысангонд цæуы цыбыр рæстæгæм дыууын æхсæз ног автобусы рауадзын, иу та цæудзæн Сырх-Дыгурмæ.

Уымæй уæлдай ма дыууын фондз китайаг ног автобусы райдайдысты Дзæуджыхъæуæй Цæгат Кавказы иннæ горæттæм дæр балц кæнын.

ХУАСДЗАУТЫ Алине

РЦИ-Аланийы Сæргълæууæджы æмæ Хицауады пресс-службæ

Аерыгæтты дæсныиад

Ахуырдды ног уылæнтæ

Æрæджы ерыс "Педагогон дебют"-ы уæлахиздау, истори æмæ æхсенадзонады ахуырадон центр "Эрудит"-ы ахуыргæнаг, Багаты Ибрагим радзырдта йæ дæснийады фæндаджы тыххæй, уыимæ, раггом кодта йæхи цæстангас фиданы ахуырадмæ, æрдзырдта ахеджиаг фарстатыл æмæ сæ сæххæст кæнны мадзæлттыл.

— Ахуыргæнджы дæснийад мын сæйраг нæу. Æз фæдæн Саратовы паддзахадон юридикон академи, дæууæ æмæ æрдаг азы уыдтæн юридикон практикæйы, фыццаг, слестгæнæн комитеты, уый фæстæ — прокуратурæйы. Уый тыххæй 2020 азы Мæскуыйы ацы хайæдты кустгæйæ, æз ахуыргæнджы кустыыл нæ хъуыды кодтон. Фæстæдæр Дзæуджыхъæумæ раивтон, æмæ мын цавæрдæр уавæрты фæзындтæ уæгъд рæстæг. Цæмæдæр гæсгæ сцымыдис дæн æмæ бацæдтæн Заманхъулы скъоламæ, — загъта Ибрагим.

Иæхи ныхæстæм гæсгæ, ацы хъауы тыххæй ницы зыдта, æрмæст "Бухардон" уым кæй уадзынц, уый. Худгæйæ хъуыды кæны уыцы цаутæ. Иæ куыст райдыдта æххæст кæнын 2020 азы мæйы. Иæ фидæн хъавыд педагогон кустимæ бабæттын æмæ райдыдта кустын скъолайы. Фæзминаг ын уыд Беслаены 1-æм скъолайы историый ахуыргæнæг æмæ уыцы скъолайы теракты музейы разамонæг Гуыриаты Надеждæ.

— Мæн ахуыр кодтой, терактæн чи бафæрæзта, ахæм ахуыргæнджытæ. Гуыриаты Надеждæ мын абоны бон дæр у фæзминаг ахуыргæнæг. Уыцы адæймаг баныгæдта йæ кæстæртты, фæлæ йæ удыхæдд нæ асаст, йæ паддзахады ныхмæ иу ныхас дæр нæ загъта. Уый бæсты байгом кодта музей æмæ бахъахъæдта истори, мысинæгтæ, уацары бахауæг ахуыргæнджыты æмæ кæстæртты тыххæй. Æз мæхи амонджын хонын, фæндæм къласы йын йæ урокмæ кæй бахаудтæн, уымæй. Кæй загътын æй хъауы, æвзаргæ нæ кодтон, фæлæ, уæддæр, — загъта Багайы-фырт.

Ибрагимы æрбачыд Заманхъулы скъоламæ бирæ нæ ахаста, афтæмæй бафæлвардта йæ тыхтæ регионалон ерыс "Педагогон дебют"-ы. Уым фæуæла-хиз æмæ уый фæстæ ерыс

цæмæй, фыццаг, скъоладзау æппæт фадæттыл æххæсса, дыккаг, ахуырады мидæг ын аргъ кæй ис, уый, æмæ æртыккаг — скъолайы фæстæ сывæллон хъуамæ уа æххæст зониндзинæдтæ æмæ профилон цæттæдзинæдтæ. Ахуыргæнæг æмæ ахуырдауы 'хсæн хъуамæ уа сæрмахæссон ныхас,

методикон æххуыс. Йæ сæйраг принцип уый мидæг ис, æмæ ахуырадон процессæй æрмæст сывæллонны зæрдæ хъуамæ ма райа, фæлæ ма ахуыргæнджы зæрдæ дæр. Уыйадыл, цæмæй ахуыргæнæг йæ куыстæй разы уа, уый тыххæй йæ куысты фæтк хъуамæ йæхæддæг сбæлвырд кæ-

виртуалон æцæгдзинадæй. Ахуыды ма кæнут, мæ ахуыр-дзаутæн сæ бон у виртуалон æцæгдзинады кæсæнцæстæтæ скæнын æмæ Клеопатраимæ атæгъо кæнын Александрийы, фенын, цы историон цырт-дзæвæнтæ дзы уыд, цавæр архитектура æмæ афтæ дарддæр. Сæ бон у хъазты фæрцы райсын Кутузовы рол æмæ ацæуын бал-цы, фенын Бородинойы хæст. Ацы мадзæлттæ иууылдæр сты практикон æгъдауæй хуыздæр, сæ фæрцы сывæллон фылдæр бамбары. Сывæллæттæ ахуыра-ды аныгъуылынц, æмæ, фæнды йæ æви нæ, уæддæр информаци бахъуыды кæны. Уымæй хорз у ацы принцип æмæ мæ куы бафæрсой, цæй фæрцы рам-былдай, зæгъгæ, уæд зæгъын — ацы принципы руаджы. Иннæ ерысгæнджытæй ницæмæй хуыз-дæр кæнæ тыхджындæр дæн, — дзырдта Ибрагим.

Виртуалон æцæгдзинадимæ Багайы-фыртæн ис баст ахæм худæджы хабар:

— Уыцы рæстæг 5-æм гимназы куыстон ахуыргæнæгæй, æмæ мæ ахуырдаутæй иуæн баца-мыдтон программæ "История на 360". Хæтæлы мæ программæйы фæрцы ис фенæн, алы дутты кувд цардысты адæм, уый тых-хæй дæ хæтæл хъуамæ алырдæм радар-бадар кæнай, зилай. Про-граммæмæ гæсгæ историæ цы-дыстæм Уæрæсейæн Петр I-ы разамынды рæстæг. Лæппу ачыд Хетæгкаты Къостайы номыл парк-мæ æмæ уым, йæ хæтæлы каме-райы фæрцы, уыдта Полтавæйы хæст. Уыцы хабар чидæр фæдта, систа йæ æмæ йæ интернеты ты-гъдады равæрдта, бакæсут-ма, зæгъгæ, цæмæн нæ æртæрдтой ацы телефонтæ. Кæй зæгъын æй хъауы, æз базыдтон æмæ йæ бамбарын кодтон, хъуыддаг цæй мидæг уыд, уый, — худгæйæ дзырдта Ибрагим.

Абон ахуыргæнæг хъуамæ куса сывæллонны дисы бафтауыныл, чиныг, фæйнæг æмæ мелыл нал дæ кæнынц. Ибрагимы сæйраг хъуыдытæ уый мидæг ис, æмæ, тех-нологитимæ тох кæнын нæ хъæ-уы, фæлæ сæ хъуамæ ахуырады рæзтæн пайда кæнæм.

Ныхас ныффыста
ГОБОЗТЫ Агуындæ

Фыстæг салдатмæ

Сæрагасæй нæм сæмбæлут!

Нæ зынаргъ лæппутæ, æфсæддон-тæ! Фæнды мæ, цæмæй йæ зонат, нæ алкæй зæрдæ дæр уын кæй зæгъы тагъд рæстæджы уæлахиз! Тынг уæм æнхæлмæ кæсæм!

Уæ хорзæххæй, уæхи æмæ уæ кæрæдзи хъахъхъæнут дзæгъæл нæмыгæй, алцæмæй дæр. Знаг æхсы алыр-дыгæй, уæлдайдæр, зынджы тæпп куыддæр ауыны, уæд уырдаæм дæр, уымæ гæсгæ та-мако ма дымут, цæмæй уæ знаг ма базона.

Хуыцау ма зæгъæд, фæлæ уæ исчи, мыййаг, куы фæцæф уа, уæд уе 'мбалы хæсты быдыры нæ ныуадз-дзыстут. Уый знаг дæр зоны. Æмæ уæ цæф æмбалмæ куыддæр фæхæстæгдæр уат, афтæ уын знаг уæхи дæр æхсын райдайдзæн. Уымæ гæсгæ архайут арæхсттай æмæ, цæфы ирвæзын кæнгæйæ, уæхи дæр хъахъ-хъæнут.

Бирæ рæстæг уы-цы-иу рангæй æхсын — уый раст нæ уы-дзæн, уымæн æмæ уæ знаг базондзæн, æмæ уæ уый дæр æхсын райдайдзæн.

Бынаттон адæ-мыл дæр бынтон ма æууæндут, уымæн æмæ уыдон дæр алыхуызон разы-нынц, зоньнг гæды митæ кæнын, æмæ уыцы хъуыддагмæ дæр кæуæрхъус ут. Гыццыл сыбыртт, гыццыл уынæрмæ дæр уæ хъус дарут.

Уæрæсейæг сал-дат у æхсарджын, хъæбатыр, знаджы раз уый йæ сæр ни-куы æркътл кæн-дзæн, фæлæ-иу уæхи гыццыл фæгуыбыр кæнут, зна-джы нæмгуытæ уæ сæрма куы æхситт кæной, уæд, цæмæй нæм сæрагасæй сæмбæлут.

Мах уæ тынг бирæ уарзæм æмæ уæм æнхæлмæ кæсæм. Зонын æй, æнæнизæй æмæ Уæлахизимæ уæ хæдзæрттыл кæй сæмбæлдзыстут, уый.

ХЪОЙБАЙТЫ Лианæ,
Дзæуджыхъæуы медицин-
колледжы ахуырдау

Сфæлдыстад

Аивады семинар — Мæздæджы

Республикæйы сфæлдыстадон хæдзар кул-турæйы куджытæн ногæй райдыдта практи-кон семинартæ аразын. Фыццаг ахæм мадзал ачыд Мæздæджы районы Культурæйы хæдза-ры чысыл залы.

Нæ республикæйы æппæт районы театралон коллективтæ æмæ адæ-мон театры режиссертæ æхсызгонæй ацыдысты Мæздæгмæ æмæ ба-кастыты кæфтыты адæмон ансамбл "Суве-нир"-ы æвæрд спектакл "Царевна-Лягушка"-мæ.

Сценæйы ныззыл-дысты цымыдисаг хæд-бындур нывтæ зындгонд скъуыддзæгтæй. Фæлæ дзы алы ныхас дæр бæл-вырд режиссеры зæр-дæйыл ахызт, сæйраг-дæр та уый уыд, æмæ спектаклы архайдтой алы кавы 120 адæймаджы.

— Уыдон сты æвзонг кафджытæ, ансамбл "Су-венир"-ы хæлартæтæ, сы-вæллæттæ ныййарджы-тæ, районы Культурæйы хæдзары куджытæ. Ар-хайд ивтой иуæй-иннæ ирлдæр æмæ хуызджын-дæр декорацитæ. Бацæт-тæ сæ кодта курдиат-

джын нывгæнæг-декора-тор **Олег Тёфов**. Пре-мьерæйы равдысты зал адæмæй уыд дзæг. Уыи-мæ, аргъау сæвæрдтой ног хуызы, бирæ хъæл-дзæг, худæг æмæ цымы-дисаг ныхæстимæ. Спек-такл бацæттæ кодта æмæ йыл режиссеры куыст æнæхъæнæй дæр бакодта Цæгат Ирыстоны культурæйы сгуыхт куысæг, ансамбл "Суве-нир"-ы разамонæг. Спектакл-аргъау не сфæлдыстадон адæмы командæйы стыр фыдæ-бонны бæрæггæнæнтæ сты. Æнæхъæн æз цæттæ кæдтам нæхи. Бантыст нын нæ тыхтæ баиу кæнын æмæ царды нæ хъуыды, нæ идеяæ рауадзын. Аргъау æнæ-хъæн дуне у æмæ уадз алкæддæр уæд сабыр-дзинад зæххыл, — дзырд-та **Ольгæ Орехова**.

Евгения ВЫБОРНАЯ

Чингуыты тæрхæгыл

Наукон центры "Фидууæг"-ы рагон номыр

Ивгъуыд азы кæрон декабры мæйы рухс фæдта Уæр-сейы наукаы академий Дзæуджыхъæуы наукон центры журнал "Фидууæг"-ы фæстаг номыр.

Раздæрау та байгом руб-рикæ "Популярон хрестоме-ти"-йæ. Уым журналкæсджы-тæ базонгæ уыдысты ирон литературæйы чысыл про-зæйы уацымстимæ. Йæ амо-нæг у филологон наукаы доктор **Хуыгаты Ирлан**. Ацы хатт нæ зонгæ кæны Илас Æрнигоны (1888-1938) радзырд "Челе"-имæ.

Рубрикæ "Фыдæлты кыуым" нæ размæ рахаста историон наукаы кандидат **Чисыаты Валоджы** æрмæг "Республикæ Цæгат Ирыс-тон-Аланийы Мамысоны ко-мы Камсхойы хъæуы рагон астæуккаг æнусон уæлмæрд-ты комплекс". Æвдыст дзы æрцыдысты, Цæгат Ирыс-тоны бæрзонд хæхбæсты Дам-бадели Мады-Майрæмы кувæндонны, археологон ракъахтыты рæстæг цы сылгоймаджы фæлындæн дзаумæттæ æмæ уæлæдæ-рæс ссардтой, уыдон.

Историон наукаы канди-дат **Гоститы Ларисæйы** уац "Всеволод Миллер æмæ Хъаныхъуаты Алмахсидт: ирон æвзагоннадыл æм-густæдт"-æй байгом "Исто-ри"-йы рубрикæ. Уым ирдæй æвдыст æрцыдысты Всеволод Миллеры æмæ ирон интелли-генцийы зындгонд минæвар Хъаныхъуаты Алмахсидты 'хсæн хæлардзинады æмæ наукон ахастдзинæдтæ.

Парахатæй дзы пайдагонд цæуы Уæрæсейы литерату-рæ æмæ аивады паддза-хадон архивы фонд фыстæ-джы æмæ этнограф-кав-казиртасæг Калоты Барисы иу фыстæгæй.

Миклухо-Маклайы номыл Уæрæсейы наукаы акаде-мийы Этнологий æмæ антро-пологий институты сæйраг наукон куысæг, историон на-укаы доктор **Иринæ Бабич** цы уацхъуыд бацæттæ кодта, уым нæ Уæрæсейы æмæ Францы архивон æрмæджы-ты бындурыл зонгæ кæны, XX æнусы фыццаг хайы Евро-пæмæ Ирыстонæй цы зынд-гонд адæм афтыд, уыдонны — **Елехоты Тамби**: 1920-1940 азы эмиграцийы политикон архайдмæ цæстæнгас". Уацхъуыды æвдыст æрчыд Елехоты Тамбийы цард æмæ полити-кон архайд. Ныронг ацы ис-

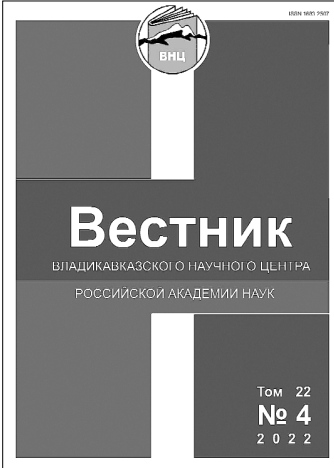
торион архайæджы тыххæй наукон-иртасæн куыст нæ уыд. Революцийы агъоммæ политикон царды активон ар-хайæгæй йæхи нæ равдыста, фæлæ эмиграцийы уæв-гæйæ, фыццаг Чехийы, уый фæстæ та — Францы, йæхи обаста, Цæгат Кавказы сæ-рибар паддзахад саразыны хъуыдытыл хæст чи уыд, уы-цы хохæгтимæ. Фæлæ эми-грацийы уæвæг цæгаткавка-заг организацыйы стыр бы-нæттæ никы ахста. 1920-30-æм азы йæ хъарутæ иууыл-тон дæр сарæзта Цæгат Кавказы адæмты истори æмæ этно-графийы тыххæй уацхъуыдтæ бацæттæ кæныны хъуыддаг-мæ. Фæзынд æм публицисты курдиат дæр.

Журналкæсджытæн цымы-дис уыдзæн хъæуонхæдза-радон наукаы доктортæ **Михаил Панкин** æмæ **Татьяна Гугучинайы** æр-мæг "Янош Мандийы царды хабæрттæ Уæрæсейы". Ацы куысты автортæ равдыстой Австро-Венгрийы империйы дæлхицау Янош Мандийы цард. Уый йæ цард сынонд кодта Цæгат Кавказы коньк уыдзыны æмæ сæнæфсирсы куыстæн парахат кæныны хъуыддагæн.

"Скифæг æвзаг": йæ ны-рыккон уавæр историон æмæ æвзагоннады фар-статы фæдыл дискусситы" — афтæ хуыны историон нау-каы кандидат, Уæрæсейы наукаы академийы Дзæу-джыхъæуы наукон центры директор **Цыбырты Алек-сей** уац. Уым ныхмææвæрд цæуынд историк-скæвæнир-тасæг æмæ лингвист **Сергей Кулланда** æмæ **Дзидзоты Орий**ы хуыдытæ. Уыдонны руаджы ацы фарста иртæст-гонд цæуы парахатдæрæй. Авторы хуыдымæ гæсгæ, Уæрæсæ фæстаг сæсæд азы кæд этнополитикон процес-сты азары бахауд, уæддæр скифты æвзаджы идентифи-кацийы хъуыддаг ахсджиаг у алкæддæр.

"Истори"-йы рубрикæйы дарддæр лавæрд цæуы по-литикон наукаы доктор **На-талья Шаожæва** æмæ исто-рион наукаы кандидат **За-ремæ Кешевæй** иуæмæй куыст "Сылгоймагты социа-лон-экономикон архайд

фарстатæ советон модер-низацийы рæстæг XX æнусаы 20-30-æм азы (Кæсæг-Бал-хъары республикайы)". Æв-дыст дзы цæуы, XX æнусаы 20-30-æм азы Кæсæг-Бал-хъары республикайы советон хицауад гендерон поли-тикæ кувд парахат кодта, уы-цы фарста. Авторты хъуы-

дымæ гæсгæ, советон мо-дернизацийы рæстæг арæзт æрчыд ног гендерон полити-кæ. Уый сылгоймагтæн фад-дат радта царды æхсæна-дон-куыстадон къабазы ар-хайынæн.

Рубрикæ "Этнографи"-йы лавæрд цæуы Хуссар Ирыстоны наукон-иртасæн-институтты этнологийы хайады разамонæг, историон наукаы кандидат **Хуы-лымбеты Роберты** уац "Ирыстоны сакралон тыгъда-ды сконды традициатæ". Бæстæйы сакрализаций æмæ "фæдзæхстгонд бынат"-ы бындурны ис адæймаджы фембæлд уæларвон тыхимæ. Ирыстоны традицион мифо-логон архайд æвдыст цæуы куывæндагты, куывæн къокхæ æмæ лагæттæ, хицæн бæ-лæстæ ныгæнæн бынæтты. Уыдон нымæд æрчыдысты сакралон бынæттыл.

Ацы рубрикæйы ма мыхуыргонд æрчыд Уæрæ-сейы наукаы академийы Дзæуджыхъæуы наукон цен-тры скифæг-алайнаг иртасæн-центры хистæр наукон ку-сæг, историон наукаы кан-дидат **Чочиты Георгий**ы уац "Туркаг этнографæг Сулейман Казмазы цæстæнгас сарыхъ-мысæг ирæтты чындзæхсы-ны æгъдаумæ (XX æнусаы фыццаг æмбис)". Æрмæджы лавæрд цæуы туркаг этно-графæ, фольклорист æмæ

бæстæзонæг Сулейман Каз-мазы фыстытæй скъуыддзаг. Уым бæлвырдæй æвдыст æрчыд 1940 азы цæгат-скæсæйнаг Турчы Хъары провинци Сарыхъмысы зыл-ды ирон адæмы лыгъд-му-хаджирты байзæддæгты чындзæхсæсны æгъдæуттæ. Æрæдджы нæ республи-кæйы æхсæнад сбæрæг ко-дта, алантæ чырыстон дин куы райстой, уый 1100 азы юби-лей. Ацы бæрæгбонæн цы стыр нысаниуæг ис, рагон алайнаг аргъуантæ, сæ ны-рыккон уавæр æмæ хынци-наг фарстаты фæдыл йæ хуыдытæ зæгъы историон наукаы доктор, Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы кадджын граждандын **Влади-мир Кузнецов** йæ уацы — "Ам алы дур дæр мысинæг æмæ зынаргъ у".

Номыры ма лавæрд цæ-уынд Хуыгаты Ирланы фыст рецензи Хозиты Барисы чиныг "Массмедия и инфор-мационные потребности ау-дитории: учебное пособие" æмæ **Дзаттиты Русланы** рецензи **Павел Успенский** æмæ **Æлбæгты Зели-нæй**ы чиныг "Древности Центрального Кавказа VII-XIII веков".

Рубрикæ "Наукон цард"-ы журналкæсæг базонгæ уы-дзæн Дзæуджыхъæуы наукон фестивал æмæ историон наукаы кандидат **Бирæг-ты Бæллæй**ы æрмæджытæ — дунеон-наукон конферен-цы "Чырыстон дин Цæгат Кавказы: истори, культурæ, нырыккон æхсæнад" æмæ историон наукаы доктор **Дзидзоты Валерий**ы "Тымбыл стол" Цыбырты Людвиджы чиныг "Южная Осетия. Становление госу-дарства". Уый ачыд Хуссар Ирыстоны Тыбылты Алыксан-дры номыл паддзахадон уни-верситеты.

Профессор, историон нау-каы доктор, Республикæ Хуссар Ирыстоны фыццаг Президент Цыбырты Людви-гæн йæхи тыххæй (ивгъуыд азы ноябры мæй йын йæ 90 азы юбилей сбæрæг кодта республикæйы æхсæнад) но-мыры кæрон Уæрæсейы нау-каы академийы Дзæуджы-хъæуы наукон центры номæй фыссы **Куысраты Анатоли**.

Æппæт æрмæджытæ дæр æххæстæй бакæссæн ис жур-налы сайты <http://vestnik-vne>

ХЪОЙБАЙТЫ Галина

Хъæппæрис

Ботаникон цæхæрадон

Нæ республикæйы фиданы фæзындæн бота-никон цæхæрадон. Ацы хабар фæхсысын кодта РЦИ-Аланийы Экономикон рæзты министрды пресс-службæ.

Ног проектæн æхцайы фæрæзтæ 107,8 миллион сомы радик кæндзæн ком-пани "СКА Групп". Нæ рес-публикæйы Сæргълæууæг Сергей Меньяйлоны уынаф-фæмæ гæсгæ, зæххы хай инвесторæн лавæрдæр æрчыд Бæлтайы хъæуы районы.

Æрæзтады хъæппæрис равдизджытæ кувд зæгъ-нынц, афтæмæй ботани-кон цæхæрадоны бындурыл арæзт æрцæудзысты æппæт уавæртæ дæр эколо-гон хъомылæд, ахуырадон-рухсæуæн æмæ культурон архайдæн. Инвесторы хуыдымæ гæсгæ, ботани-кон цæхæрадон суыдзæн, нæ республикæйы цард-жытæ æмæ туристы йæ-химæ чи æлвæсдзæн, ахæм бынат. Абон уал специа-листтæ сыгъдæг кæнынц фæз.

Иннæ къæпхæн уыдзæн, къахвæндæгты арæзтад æмæ иуæй-иу рæттты бирæ æнусон хихбæлæстæ æмæ кутæртæ саздыны куыст. Кæронбæттæн мадзала, 2024 азы та нысангонд сты: фонтантæ, архитектурон формæтæ, оранжерейтæ, хæдзарæдон арæзæдтæ æмæ машинæтæ æвæрæн бынæттæ саразыны куыс-тытæ. Ацы проектты нысан у, стæмтыл нымæд чи цæ-уы, уыцы зайыгойтæ бахъахъæнын, ног хуызы фæрцы регионы культурон флорæ фæхъæздыгдæр æмæ наукон-иртасæн куыстытæ кæнын.

РЦИ-Аланийы Экономикон рæзты министрды специализиатæ сбæрæг кодтой, æппæт куыстытæ дæр бæлвырд фæткъæм гæсгæ кæй цæуыны, уыцы уавæр. Æнæххæст бæронд-дзинады æхсæнад "СКА Групп" ис Дигорайон лаг-гæдтæ адæмæн чи дæтты, ахæм компаниæй, йæ разамонæг та у **Дзæукъаты**

ДАТИТЫ Ольгæ

Спортивон фидиуэг

Футбол

”Аланыстон” йæхи цæттæ кæны чемпионатмæ

Дзæуджыхъæуы футболон командæ ”Аланыстон” Уæрæсейы фыццаг къорды чемпионатмæ дыууæ къуырийы дæргы йæхи цæттæ кæны турка горæт Белекы.

”Аланыстон” Турчы фæуыдзæн 27 февралы онг æмæ æрвылбонны тренировкæтæй уæлдай акæндзæн фондз контролон хъазты æндæр командæтимæ.

Нæ командæ йæ фыццаг хъазт акодта Мæскуыйы ”Торпедо”-имæ 23 январы. Уыцы фембæлд ахицæн 1:1 хыгъдимæ.

”Аланыстон”-ы дыккаг фембæлд уыдис 31 январы Мæскуыйы ЦСКА-имæ.

Нæ командæйы сæйраг тренер **Тедеты Зауыр** ацы фембæлдты хъазæн фæзмæ рацæуыны бар радта, ныртæккæ Турчы уæвгæйæ, командæйы рæнхъыты цы футболисттæ ис, уыдонæн се ’ппæтæн дæр. Æнæмæнг, нæ хъызджытæ, уæлдайдæр та æрыгондæртæн, ахæм зындгонд номхæстæуæгимæ фембæллы у пайдайы хос.

Нæ командæ мæскуыйæйгæтæн фæхæрд 0:6 хыгъдæй, фæлæ, ахæм номхæстæуæгæн фæхæрд уæвынæй раст хатдзæгтæ кæй

сызгон уыдис, ”Аланыстон”-ы раздæры æрдаг-хъахъхъæнæг **Гуырцъыты Батрадз** фæстæмæ Ирыстонмæ кæй сыздæхт

скæндзысты ”Аланыстон”-ы тренертæ æмæ хъызджытæ, уый дызæрдыггаг нæу.

Нæ футболисттæ ма, Турчы цы рæстæг фæуыдысты, уым акæндзысты æртæ контролон хъазты. Сæ фæстаг фембæлд уыдзæн Мæскуыйы ”Динамо”-имæ 26 февралы.

Нæ футболистты иузæрдион фарсхæджытæн æх-

Оренбургæй, æмæ йæхи ацы азы чемпионаты нæ командæйы рæнхъыты хъазымæ кæй цæттæ кæны, уый.

”Аланыстон” 2022-2023 азы чемпионаты 21-æм туры 5 мартыы фембæлдзæн Нижнекамскы ”Нефтехимик”-имæ уазæгуаты.

БАСКАТЫ Уырызмæг

Цæстдард

Фæндæгтыл æдасæй цæуынæн

Мит æмæ ихæй сыгъдæг кæныны рæстæг цæрæнуатон-коммуналон хæдзарды къабазы, стæй, зымæгон афон фæндæгтыл æдасæй цæуынæн фæдæттæ аразыны тыххæй законæварынады домæнтæ куыд æххæст кæныны, Цæгат Ирыстоны Прокуратурæ уый сбæлвырд кодта.

Цæстдарæн мадзæлттæ куыд равдыстой, афтæмæй, автомобилон фæндæгтæй пайдакæнынады уавæрмæ ’вдыст домæнтæ халгæйæ, бæрзон куæндæттæ бынæттон нысануæджджы автомобилон фæндæгтæ, стæй цæрæнуæттæ æмæ ахуыргæндтæ тæм ’ввахс фæстæг бæлццæтты фæндæгтæ мит æмæ

ихæй афоныл нæ расыгъдæг кæныны. Коммуналон службæтæ фæуæгæтæ цæмæй æфснайой, бынæттон хиуынаффайады оргæнтæ уымæн фæдæттæ нæ сарæзтой æмæ йæм сæ цæст нæ дарынц. Æппæт ацы æууæлтæ адæмы цæрд æмæ се ’нæниздзинад тæссаг уавæры æвæрынц.

Амæй размæ районы прокуратурæ бæрнджын хицаууæггæнæг адæймæгтæн бафæдзæхстой амынд къабазы аиппæты ма бауадзын.

Уымæй уæлдай, республикæйы Прокуратурæйы оргæнтæ барыстой заккæны рагормуæвæг хæлдтытæ аивуарс кæныны тыххæй 49 бардзырды, административон барадхæлдтытæ сарæзтæуыд 25 административон хуыддæжы.

РЦИ-Аланийы Прокуратурæйы пресс-службæ

”Гидрометцентр”-ы бæрæггæнæнтæ

Боныхъæд февралы

Уалдзæг зымæджы раивынмæ куы бахъавы, феврал афæдзты ахæм афон кæй у, уымæ гæсгæ ацы мæй рагæй дæр нымæд у æппæтæй ивæгдæрыл.

Уæвæн ис, æмæ хъарм уалдзыгон бонтæ уазал, хъызт бонтæй цæхгæр фæив-дзысты (адæм феврал ”тызмæг мæй” дзæгъæлы кæй нæ хонынц, амынд æууæл ууыл дзурæг у).

Арæх февралы уæлдæфы рæстæмбис температурæ вæййы 1-2 градусы уазал. Ростовы ”Гидрометцентр”-ы рагагъомæйы бæрæггæнæнтæм гæсгæ, ацы мæй Цæгат Кавказы федералон зылды фæуæгъыл уæлдæфы температурæ уыдзæн нормæмæ ’ввахс, кæнæ та уымæй иуцæсдæр дæлдæр.

Æхсæвы уæлдæфы температурæ хъармы 1-3 градусæй æрхиздзæн уазалы 2-10 градусмæ, бонæй та температурæ цæхгæр ивдзæн (Уæрæсейы европæйæг хайы хуссайраг районты афтæ арæх вæййы). Арæх уæлдæфы температурæ уазалы 0-6 градусæй схæццæ уыдзæн хъармы 2-8 градусмæ, хицæн бонты та (хъарм хуссайраг дымгæ куы кæна, уæд) — хъармы 14-20 градусмæ.

Бирæазон цæстдарды бæрæггæнæнтæм гæсгæ, æппæтæй уазалдæр феврал уыд 1954 азы (уыцы заман уæлдæфы рæстæмбис температурæ уыд 13 градусы уазал), æппæтæй хъармдæр феврал та уыд 2002 азы (5 градусы хъарм).

Февралы мæймæ рауары 23-34 миллиметры. Ацы мæй рауардзæн нормæмæ ’ввахс, кæнæ та — къаддæр. Уæргæ бонты нымæц уыдзæн 7-9. Уардзæн къæвда, сæлæф æмæ мит. Хицæн бонты уыдзæн тыхуарынтæ. Иуæй-иу бонты баддзæн мигъ, зæех уыдзæн бырынцæг.

Светланæ СУХОВА, синоптик

Юбилейы кадæн

Хæларзæрдæ æмæ уæздан адæймаг

Æрæджы йæ райгуырд 75 азы кадджын юбилей сбæрæг кодта зындгонд æхсæнадон æмæ наукон кусæг Фидараты Японы чызг Риммæ.

Фидæны ахуыргонд райгуырд 1947 азы 20 декабры Цæгат Ирыстоны Бруты хъæуы зæхкусæджы хæдзары. Æнтыстджынæй каст фæцис астæуккаг скъола йæ райгуыраг хъæуы æмæ 1966 азы ахуыргæнæнмæ бацыд Цæгат Ирыстоны Хетæгкаты Къостайы номыл паддзахадон университетмæ филологон факультетмæ. Уым зæрдиагæй кодта наукон æмæ фæскомцæдисон куыстытæ, архайдта æхсæнадон царды.

Университет каст фæуыны фæстæ кусымæ бацыд газет ”Æрыгон коммунист”-ы литературон хайадмæ.

Сфæлдыстадон куыстмæ йæм стыр курдиат кæй разынд, уый рахатыдысты йæ ’мкусджытæ æмæ йæ 1973 азы ахуыргæнæнмæ арвыстой Мæскуымæ Фæскомцæдисы уæлдæр скъоламæ. Каст æй куы фæцис, уæд æрыздæхт йæ уарзон Ирыстонмæ æмæ 1976 азмæ куыста Цæгат Ирыстоны Фæскомцæдисы обкомы.

Фæлæ сфæлдыстадон зæрдæргæвд-куынад Риммæйы зæрдæйы административон-партион куыстыл фæуæлахиз æмæ 1976 азы фæстæмæ кусымæ

бацыд газет ”Æрыгон коммунист”-мæ хайады разамонæгæй. Цы уацхъуыдтæ фыста, уыдон хицæн кодтой сæ арфхъуыды æмæ мидис-джындзинадæй, алы фарста дæр иртæста арф, бæлвырд, алывæрсыгæй. Уымæ гæсгæ Риммæ йæ куыст Цæгат Ирыстоны истори, экономикæ, æвзаг æмæ литературæйы наукон-иртасæн институтмæ куы раивта, уæд уыцы хъуыд-дæс дассæг никæмæ фæкаст.

1979 азæй фæстæмæ Риммæйы цард æмæ сфæлдыстад æнгом баст сты ацы зонадон институтмæ.

Риммæ æдзухдæр куыста йæхиуыл, тырныдта ахуыры бæрзæндтæм. Советон Цæдисы Наукæты академийы Максим Горькийы номыл дунеон литературæйы институты аспирантурæ фæуыны фæстæ æнтыстджынæй бахъахъæдта кандидатон диссертаци — ”Нырыккон прозæйы удыхъæды фарста”.

1997 азы Риммæ ссиc институты наукон нымæрдæр. Уыцы аз бахъахъæдта докторы диссертаци — ”Нырыккон ирон роман-миф. Йæ равзæрæн. Йæ арæзт. Жанрты куыстыл фæуæлахиз æмæ 1976 азы фæстæмæ кусымæ

наукон куыстыл æмæ йын стыр аргъ скодтой. Уым бауысты философи, мифологи, фольклор æмæ литературæ-иртасынад.

2001 азæй Риммæ у литературæ æмæ аивады хайады разамонæг. Йæ монографион иртасæн куыстытæй стыр æвæрæн бахаста наукайы рæзмтæ. Ныффыста 20 монографийæ фылдæр. Уыдоны ’хсæн: ”Типология развития современных северокавказских литератур” (1987), ”Проблемы художественного характера в современной северокавказской прозе” (1989), ”Герои, характеры, жизнь” (1990), ””Роман-миф” как новый жанровый тип в осетинской литературе” (2007), ”Художественная культура осетинского народа” (2007), ”История осетинской художественной культуры” в 2-х томах (2008) æмæ иннæтæ.

Йæ монографитæй иу ”Ирон адæмы аивадон культурæ” рауагъдæд ”Наукæ”-йы мыхуыргонд æрцъид конкурсы бындурыл. Чынджы иртæстгонд цæуы аланты-ирон адæмы аивадон культурæ раг замантæй, суанг XIX æнусы онг. Æвдист дзы æрцъид ирон адæмы аивадон культурæйы рæзт адæмы историимæ бастæй, æхсæнадон цард æмæ хуыдыкæнынадимæ.

Риммæ зæрдиагæй архайы уæрæсейæг æмæ дунеон наукон конференциты. Уыд Цæгат Ирыстоны Хетæгкаты Къостайы номыл паддзахадон университеты филологон наука-ты диссертацион советы уæнг. Йæ разамындæй кандидатон диссертацитæ бацæттæ кодтой æмæ бахъахъæдтой 5 специалисты Хуссар æмæ Цæгат Ирыстонæй. Бирæ азты дæргы уыд ЦИПУ-йы паддзахадон аттестацион къамисы сæрдар.

2005 азы октябры мæйы Фидараты Риммæйæн лæвæрд æрцыд Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы наукайы сгъухт кусæджы кадджын ном, 2010 азы та — профессоры ном специализаци ”Уæрæсейы Федерацийы адæмты литературæ (ирон литературæ)”.

Риммæ у курдиатджын иртасæг, хæларзæрдæ æмæ уæздан адæймаг.

ХЪАНЫХЪУАТЫ Зæлинæ, историон наукаы доктор, профессор

Миниатюрæтæ

Фарн æмæ фыдæх

Æвзæрстытæ, æркæстытæ, æнæсæрфат тæрхæттæ... Акæс, уæд ”адæмæн лæггад кæныны” охыл цæуы мæлæгт-дзæг тох.

Цыбæйлаг фæлмæн къæлæт-джын, цы тых, цы кæлæн ис дæ мидæг?!

Æз та паддзахæн равзæр-стон хуымæтæг ирон дзырд.

 Зæрдæ фæстæмæ кæсы, нæ комы фæхицæн кæнын райгуыраг уæзæгтæй. Афæлгæсыд-ма иу хатт. Амы дуне — йæ фыццагон сконды, арв — бæрзонд, æнæкæрон. Нæ йыл æххæссы цæст.

Стыр сахары та арвы къуырф — армыдзаг, бакъуындæг бирæуæладзыгон хæдзæрттæй. Йæ базыртæ дзы фæйнæрдæм парахæтæй кæм айттындза иу цæргæс, уæд та? Уый фаг дæр нæ кæны.

У афтæ, цыма сæрибарахуыр уадæн горæтæг арв — къуындæг æмæ æцæгæлон.

Хъæуы алфамбылай фæззыгон хъæд ныббур, ныссырх, ныццъæх, лæууы уæзданæй, — абон хур у йæ хæлар. Йæ зæрин хыз рæдауæй æртыгъдта хъæдыл, æмæ сæ бакæст, сæ уындæй цæст рæвдауынц. Сыгъ-зæриндоннытыл ахорæнтæ кæрæдта хуыз исыны, æрттивынц, цин кæныны, мæстæй марынц сæ алæ-мæты рæсугъдæй.

Кæд ис дзæнæт, уæд, æнæмæнгæй, хæлæг кæны хур, арв æмæ фæззыгон хъæды цæдисмæ...

Фæззыгон æрдз — зæххы фид-дауц, иу нывгæнæг дæр нæ уыд æмæ нæ уыдзæн уымæй дæс-ныдæр...

Ме ’фсымæртæ, кæрæдзи уарзгæйæ, дам, цæрут!

Хуымæтæг ныхæстæ — зæх-хыл фарнимæ æмдзæринæн. Загътад сæ, йæ зæрдæ хур-бæстæ кæмæн уыд, уарзтæй дзæг, æрмæст ахæм гуырд.

Къоста — нæ дзыллæйы Пехуымпар. Йæ фæдзæхсты-тæ, йæ уаз дзырдтæ базза-дысты чынджы фыстæй, нæ сæ райстам удхосæн.

Куыд сæ æххæст кæной, куыд, йæ уд кæфхуындарæн чи саккаг кодта, уыдон? Æмæ уыйадыл ”Ирон фæндыры” бæсты дзырды бар райстой фыдлæг æмæ фыдæх.

 Нæ, афтæ нæ загъын, æмæ фæндаг айгæрдæм дугты арфмæ нæ фæд-фæд, фыдæлы фарн агурæг. Фæлæ нын размæ цæуын дæр æппын куы нæ æнтысы, кæй-дæр фæсарц, кæйдæр зарджытæ кæнгæйæ. Нæртон хысфæндыр баззад ирон туг фæрвæзынгæнæг хæхты, дзæгъæл хæдзары саст

тæрхæгыл рохуаты — æд кад, æд рад...

Хур уыдзæн йæ бынаты, мæй уый рухсæй æртгивдзæн, зилдзæн йæ зилæнты. Фæлæ, нæ мидæг куы нал тæлфа нæ ивгъуыды зæрдæ, уæд бамыр уыдзæн иры хъæлæс. Æмæ ма уæд цæй адæм, цæй æндæр...

Фыдæх куы скицау вæййы зæххыл, арвмæ куы сæххæссы, уæд æнцой нал фæары рæстæг лæджы зæрдæ, басгуыхы фид-дзæг. Æнхъæл вæййы, ничи йæ хъусы, никæмæ хъары йæ фæдис, уæддæр йæ рисгæ уд фæсты дзæнгæргæг. Фæсте йыл дуртæ фæхсынц, фæдзурынц: ацы æнамонд йæхи кæдæм рабæлццон кодта, иннæтæй уæлдай цы агуры?

Уадз æмæ алывыд калой, уадз æмæ ’хсой дуртæ, уыдоны бон — райсомæй изæрмæ, дæ бон та — æнусæй æнусмæ. Дзæгъæлы нæ цæгъдыс дæ удæй арт. Уый гæнæн нæй, æмæ иунагæй баззай дæ рыстимæ, дæ фарсмæ цæдисон ма æрлæууа. Искæмæн ныфсы хос уыдзæн дæ дзырд, искæй зæрдæмæ дзы бакæлдзæн рухсы æртау.

АБАЙТЫ Арбилянæ

Барадон фæтк

Сæ фыдвæнд фæсыкк

Пъæлицæйы куджытæ æрхæцъыдысты Цæгат Ирыстоны дыууæ цæргæ-гыл. Уыдон зылын кæ-ныныц, æнæзаконæй сæ фæрвы аст бæласы кæй акалдтой, уый тыххæй. Фыдгæнджытæ зыан æрхастой 280 мин сомы аргъ.

Уыдон хъæдæрмаг хъуамæ аластайккой хыр-хæйфæдæнмæ, стæй йæ ауæй кодтайккой. Фæлæ сæ фæндтæ сæ хъуыры фæбадтысты — уæзласæн машинæ æд хыргæтæ æмæ хъæдæрмаг бау-рæдтой оперативон кус-джытæ.

Уымæй уæлдай, пъæ-лицæйы куджытæ басгæрстой хырхæйфа-дæн æмæ дзы ссардтой хъæдтæ, 4,3 мин фæйнæг æмæ фондз хъæдгуыст-гæнæн тæркы. Ныртæккæ бæрæггонд цæуы, хъæдæрмаг кæцæй ласт цыдис, уый. Уæрæсейы Мидхъуыддæгты ми-нистрады слестгæнæн управлени Цæгат Иры-стоны нæлгоймагыл сарæзта уголовон хъуыд-даг.

Нæ уацхæссæг

РЕКЛАМÆ, ХЪУСЫНГÆНИНÆГТÆ

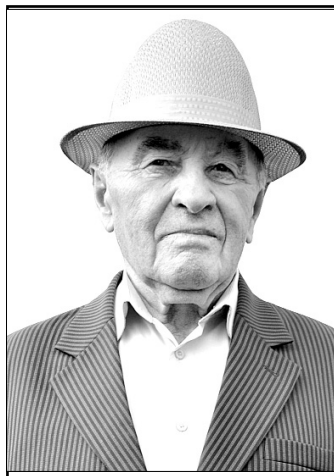
Домашние солениы: квашеная капуста, маринованная капуста с куркумой и с болгарским перцем, свекла по-грузински, соленые огурцы и помидоры.
ТЕЛ.: 8-906-188-38-83.

Сварочные работы: лексан, ворота, перила, решетки — качественно, недорого. Инстаграм: svarka015
ТЕЛ.: 8-918-706-65-15.

ПРОДАЕТСЯ капитально отремонтированный гараж. Удобный подъезд, есть возможность использования прилегающей территории.
Адрес: ул. Герцена (в трех минутах езды от пр. Коста). ТЕЛ.: 8-904-630-18-33; 8-961-825-17-63.

Хъæцмæзты Къостайы бинонтæ, хиуæттæ æмæ хæстæджытæ бузныг загъыны, сæ зыны сахат, Джусойты Сесейы чызг Венерæйы зыаны бон сæ фарсмæ чи балæууыд, сæ рыст сын чи фæрогдæр кодта, уыцы æрцауæг дзыллæйæн, æмæ хъусын кæныныц, йæ афæдзы кæнд кæй уыдзæн 4 февралы, сабаты, Ногеры, Степ-наыйы уынджы 46-æм хæдзары.

Дзеранты бинонтæ, хи-уæттæ æмæ хæстæджытæ бузныг загъыны, мыгга-дзы хистæр, Дзеранты Уасилы фырт Ханджерийы зыаны бон сæ фарсмæ чи балæууыд, сæ рыст сын чи фæрогдæр кодта, уыцы æрцауæг дзыллæйæн се ’ппæтæн дæр, æмæ хъу-сын кæныныц, йæ дыууис-сæдзæм бонны кæнд кæй уыдзæн 4 февралы, сабаты, Ногеры, Хетæгкаты Къостайы номыл уынджы 12-æм хæдзары.

Номыры радхæссæг редактор — Гасанты Валерий.
 Рауагъды редактор — Баскаты Эльзæ.
 Дизайн: 1-аг фарсæн — Халиты Изæ;
 2-аг фарсæн — Гуыцмæзты Зæринæ;
 3-аг æмæ 4-æм фарсæн — Рубайты Нелли.
 Корректорæ: 1-аг фарсæн — Фæринаты Мæдинæ;
 2-аг фарсæн — Дзолаты Тамарæ;
 3-аг фарсæн — Гаглойты Наталæ;
 4-æм фарсæн — Кæлхты Фæтимæ.

”Рæстдзинад” цæуы къуыри 5 хатты
 Газет уадыныц: РЦИ-Аланийы Парламент,
 РЦИ-Аланийы Хицауад, паддзахадон бюджетон
 кусæндон ”Республикон адæмон
 газет ”Рæстдзинад”-ы редакци
 Газет регистрационд æрцъид Бастдзинады,
 информацион технологитæ æмæ дзыллон
 коммуникацы къабазы архаймæ цæстдарды
 федералон службæйы РЦИ-Аланийы управленийы
 2012 азы 30 мартыим
 (регистрацион номыр ПИ № ТУ 15-00063)

**Сæйраг редактор
 ХОЗИТЫ
 Барис**

Сæйраг редакторы исæн уат — 25-96-27.

Сæйраг редакторы хæдиджытæ: Бутаты Эльзæ — 25-63-19, Сланты Аслан — 25-94-37. Бæрзон нымæрдæг: Саутæты Тамилæ — 25-93-68. Шеф-редакторæ: Касаты Батрадз — 25-93-74, Абайты Эдуард — 25-99-33. Рауагъды редакторæ: Баскаты Эльзæ, Гæззаты Фæтимæ — 25-91-89. Сæйраг бухгалтер: Дойаты Ленæ — 25-94-19. Уацхæджытæ: Гасанты Валерий — 25-96-50, Баскаты Уырызмæг — 25-96-31, Гукаты Жаннæ — 25-96-50, Дедæгкаты Зæлинæ — 25-94-57, Хойбайты Галинæ — 25-90-54, Гобозты Агуындæ, Цæгæраты Эльмирæ — 25-96-16. Къамисæг: Хъайыртты Динæ — 25-91-88. Сайты редактор: Хозиты Дзæрæссæ — 25-90-54. Рекламæйы хайады сæргълæууæг: Бызыккаты Земфирæ — 25-67-03. Корректортæ — 25-93-36, компьютерон цех — 25-93-97.

✓ Нæ газетæй ист æрмæгæй æндæр мыхуырон рауагъды пайдæгонд куы цæуа, уæд хуамæ æнæмæнг бæрæггонд уа, ”Рæстдзинад”-æй йæ кæй систой, уый.
 ✓ Фыстæджытæ, къуыфыстытæ, къам-тæ æмæ нывæтæн рæнхъы нæ дæттем, стай сæ автортæм дæр фæстæмæ не ’рви-тæм.
 ✓ Газеты цы æрмæджытæ рацæуа, уы-донæн бæрзондзинад хæссынц сæ автортæ.
 ✓ Рекламæ æмæ хуысгæнæнныты тыххæй ”Рæстдзинад”-ы редакци йæхимæ бæрзондзинад нæ исы.

Редакци, рауагъдæд æмæ типографийы адрес:
 362015,
 РЦИ-Алани,
 г. Дзæуджыхъæу,
 Къостайы
 проспект, 11.
 Мыхуыргонд цæуы акционерон æхсæнад ”Ирыстон-полиграфсервис”-ы

Офсетон мыхуыр 1.88 мыхуырон сыфы.
 Газет цæуы къуыри фондз хатты.
 Индекс 53901. Тираж 3441.
 Заказ № 109.
 Мыхуырмæ хуамæ фыст æрцауа — 18.00.
 Мыхуырмæ фыст æрцъид — 18.00.
Email: rastdzinad@mail.ru
Сайт: www.rastdzinad.ru